

Työelämän ja ammattikorkeakoulun kumppanuus – Liittyvä Voima- hanke Kuvaus toimintatutkimuksesta

Arja Häggman-Laitila, TtT, dosentti, kehityspäällikkö, Leena Rekola, FT, yliopettaja
Metropolia ammattikorkeakoulu, Terveys- ja hoitoala

Kansainvälisessä ja kansallisessa kirjallisuudessa on tarkasteltu vuosikymmeniä terveydenhuolto-organisaatioiden ja korkeakoulutuksen kumppanuutta. Tutkimustieto kumppanuudesta ja sen vaikuttavuudesta on edelleen kuitenkin hyvin niukkaa eikä kumppanuuden kehittämistä ole raportoitu testattuja toimintamalleja. Kumppanuus kohdistuu uudenlaista ratkaisua vaativaan ongelmaan, josta organisaatio ei yksistään selviä ja se edellyttää uudenlaisia yhteistyökäytäntöjä. Tämä esitys kuvaa kumppanuuden kehittämistä toimintatutkimuksen menetelmin Liittyvä Voima-hankkeessa. Hanke on Metropolia Ammattikorkeakoulun Hyvinvointi ja toimintakyky-, Terveys- ja hoitoalan sekä Espoon sairaalan ja rekrytointiyksikön ESR- rahoitteinen yhteistyöhanke. Kumppanuutta pilotoidaan hankkeessa kolmen osaprojektin avulla. Projektit kohdistuvat potilasturvallisuuteen ja lääkehoitoon, potilaiden kotiutukseen ja palveluohjaukseen sekä toimintakyvyn edistämiseen.

Toimintatutkimus toteutuu neljässä vaiheessa ja sen tarkoituksena on tuottaa kuvaus kumppanuusmallista ja sen kehittämisprosessista. Tutkimusta ohjaavat kysymykset ovat: Millainen kumppanuusyhteistyö on toimivaa ja miksi? Mitkä tekijät edistävät ja estävät kumppanuutta? Miten yhteistä asiantuntijuutta ja osaamista tunnistetaan, käytetään ja kehitetään? Miten rekrytointia ja mentorointia kehitetään? Mitä vaikutuksia kumppanuudella on?

Tiedonkeruu ja aineiston analyysi tapahtuvat sekä laadullisin että määrällisin menetelmin. Kohderyhmänä ovat hanketoimijat, kumppaniopettajakoulutukseen osallistuvat ja organisaatioiden johtohenkilöt. Ensimmäisessä vaiheessa luodaan käsitteellinen malli kumppanuudesta. Aineistoina ovat systemoitu kirjallisuuskatsaus, focus group- haastattelut sekä hankkeessa toteutuvaan kumppanuusopettajakoulutukseen osallistuvien esseet. Kirjallisuutta haettiin Cinahl-, PubMed- ja Eric -tietokannoista vuosilta 1999-2009. Haku tuotti yli 1000 viitettä, joista poimittiin tiettyjen sisäänotto- ja poissulkukriteerien avulla lopulliseen analyysiin 24 kokotekstiä. Focus group -haastatteluihin osallistui kumppaniorganisaatioista yli 30 henkilöä. Ryhmähaastatteluja oli yhdeksän. Toisessa vaiheessa toimintatutkimusta kuvataan toiminnallinen malli kumppanuudesta. Aineistoina ovat pienryhmäkeskustelujen muistiot, kirjalliset kuvaukset toimenkuvista ja toiminnasta, itse- ja vertaisarviointi sekä täydentävät haastattelut. Toiminnallisen mallin kehittämisessä hyödynnetään realistista arviointia. Kolmannessa vaiheessa tuotetaan kuvaukset kumppanuusmallin kehittämisprosessista. Tällöin aineistoina ovat kokousdokumentit ja päiväkirjat. Tähän vaiheeseen kehitetään arviointimittari käsitteellisen mallin ja focus group- haastattelujen perusteella. Neljännessä vaiheessa kuvataan kumppanuuden tulokset ja hyödyt. Toimintatutkimuksen vaiheiden perusteella tehdään johtopäätökset kumppanuuden vakiinnuttamistoimista.